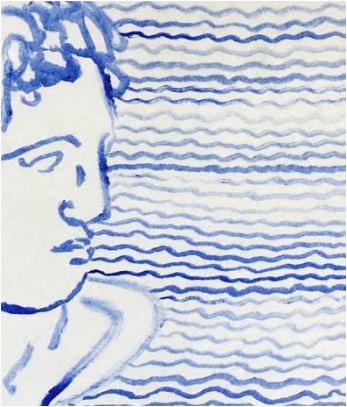

Margo Magniette

and on page 20

I must get back to the sea

and on page 20

I must get back to the sea

Margo Magniette

Masterscriptie Vrij Kunsten
LUCA School of Arts

Promotor: Willem Cole

Co-promotor: Frank Maet

Academiejaar: 2020 - 2021

I think I lost some things.

in my car

in my heart

in myself

in my art

"BECAUSE I WANTED YOU TO KNOW"

I know nothing, I feel little with things that matter. "If you knew how little I know about the things that matter..."

What things matter ?

It's better to speak than die.

Without even saying, really saying it.

Why are you telling me this?

This is so simple yet so complicated

He half speaks to himself -

Deep down they both know but nobody says it.

"these are things we can't speak about" and the door (of the car) is quite literally shutting down the conversation.

It screams volumes.

windows are open but don't speak.

Because I wanted you to know.

I was hoping to meet something, on every corner of the street.

The walls were the same, the fields were the same.

E - everything was the same, *except* what I was looking for.

Everything was the same, *but* what I was looking for was not.

Music is hidden poetry - sometimes you hear it.

- Honden liepen rond een rode **bol**. Want alleen zij wisten dat dat een rode bol was. -

*Nietsche zei ooit eens "Zij die dansen, worden voor gek verklaard door hen die de muziek niet horen."*ⁱⁱ

Stel je voor dat jij die persoon bent die nooit de muziek hoort.

Wij denken dat zij degene zijn die gered moeten worden.

Maar zij zijn eigenlijk

de redders.

Gewaaid door de zwoele nachtegaal. Geen kik kan hen verroeren.

Noodgedwongen opgestaan om het ruisen van de zee tegemoet te gaan. Wij zijn de liederen die geen stem kunnen vormen. Want alleen de zee kon het geluid maken dat wij wilden zeggen.

And on page 20 I must get back to the sea.:

Gaat om het absurde van wat de zee aan woorden te bieden heeft. Het gaat over iemand die een boek leest te midden in de duinen. De pagina's worden geblazen door de wind. De persoon die het boek leest kan de pagina's die ze wilt lezen, niet kiezen.

*Ik kan nog over veel praten. Ze waren het kwijt in de zin van het kwijtspelen.
Zoals bomen die in de herfst hun bladeren kwijtspelen. Zoals muziek dat zijn
noten verliest*

verliest.

- Opeens valt de muziek stil, dan pas hoort men wat muziek is.

Some sheets don't turn the page

Sommige pagina's van een boek draaien zichzelf niet om. We wachten tot het wachten niet meer bestaat.

Het was door te lezen dat ik beseftte hoe weinig tijd er nog is.

"It was through reading that I realized how little time there is left"

Toen men het zware gordijn dat een saffraankleur aannam, aan de kant schoof kwam een porseleinen huid tevoorschijn. De fluwelige schoonheid weerkaatste in de glinsterende ogen. Het straalde bijna iets deugdzaam uit. Het haar reikte de onderrug en liet de haren op haar arm rechttop staan.

Als je dichterbij kwam kijken,

zag je de aders die al paars - blauw opgelopen waren.

Schoonheid - mooi in het begin, dieperliggend als men beter kijkt.

De bladeren van de Toscaanse jasmijn zochten de schaduw op en bliezen een frisse geur mee met de zachte bries. Zwaluwen trokken boven het hoofd - cirkels rond. Ze doken bijna in de boezem van de vrouw. Onbeschaamd nam ze een blad van de Toscaanse jasmijn en ze keek ernaar. Het blad werd in tweeën gesplitst door de schaduw die erop viel. Als een nevel bereikt het gruis.

Waarom -

zien we dat vandaag,

misschien morgen niet meer?

...

Vandaag zagen we een mond die kauwde op de zoete aardbei waarbij het sap afdroop van de mondhoeken. Morgen zagen we het steeltje van de aardbei die ik wegwierp in de tuin.

What was first?

Seeing or not seeing? I think we are looking for what we want to see.

Ooit zei men eens: de binnenkant zou de mooiste plek op aarde moeten zijn.

Maar velen wisten daar geen weg mee. Dan zei men dat je de beelden niet moet veranderen, maar de woorden. We slijpen immers een potlood ook maar aan één kant terwijl deze eigenlijk twee punten heeft. We bewandelen een pad, met in de verte, een weg.

De weg lijkt het einde, maar als je dichterbij komt is het een bocht.
Kijken wij dan naar iets wat we nooit zullen zien?

Roerloos kunnen wij de dingen opvatten. Zoals wanneer je elke dag dezelfde wandeling maakt, in de hoop andere dingen te zien.

“Voelt een zee zich dan nooit alleen?”

Ik denk het niet want die is omringd met water en golven en water en boten?

Zelfportret

“Paragone”, zei de kikker, en hij blies het woord heel trots, “is

de wedijver tussen kunstvormen”. Ik nam het woord ter mond, maar vond het toch iets raar. Pen en penseel zijn toch gewoon twee zusters?

Het penseel wast zijn zachte haren, die net nog aan de derrière van de eekhoorn hingen, in een drupje verf. Links een S en rechts een P. Een scherpe J in ‘t midden. Twee grote O’s en daarboven tien kleine l’en. Vandaag werken we aan het zelfportret. Moeilijker dan gedacht, dus begin ik gewoon opnieuw. Een dikke streep omlijnt de mond, maar toch is ‘t weer niet goed.

Ik smijt met witte verf om me heen. Die wordt zo stug en hard dat de klodders zich in de lucht aan elkaar hechten. Beetje bij beetje vormt er zich een korrelig stuk vlak. Ik haal de kauwgom uit mijn mond en trek die in acht stukken. Die slierten plakgom duw ik tussen de pas gevormde vlakken, en hop, ik heb al snel een kubus rondom mij gebouwd. “A room for one’s own!”, roep ik uit het raampje, want zo heeft Woolf het mij geleerd. Het is hier wit en zacht, en niemand schreeuwt hoe het juist moet.

De pen duikt zijn pluimenpunt, die net nog in de ganzenbil zat, in een plasje inkt. Links een veeg en rechts een spat. De streken vormen een schoon gelaat. Plots gaat het snel en met de kronkels van het zwart schrijf ik een uitzicht voor mijn raam. De vrouw passeert en het keffertje plast en het kind valt op de grond. Verf, inkt, pen, penseel, de wapens van de kunst. Maar kijk eens goed, dan valt je op, dat een groot onderscheid niet bestaat.

En omdat ik niet kan verven, dan schrijf ik het maar op: de kikker met zijn paragone, spuw ik vlug weer uit.

In dit gedicht worden de grenzen tussen verschillende kunstvormen uitgedaagd. De traditionele opvatting is dat schilderkunst enerzijds en dichtkunst anderzijds twee aparte kunstvormen betreft. Paragone is de aloude discussie over welke kunstvorm nu superieur is. In deze tekst wordt gepleit voor een vervaging van de grenzen, en daarmee ook de wedijver, tussen de schilderkunst en de dichtkunst, want “pen en penseel zijn toch gewoon twee zusters?”.

Het gedicht bestaat uit drie kolommen: de uiterst linkse kolom behandelt het schilderen en de uiterst rechter kolom het schrijven. Hoewel de kunstvormen op deze manier van elkaar gescheiden worden, zal de oplettende lezer opmerken dat er toch een vermenging van de twee bestaat. In de paragraaf die de schilderkunst beschrijft worden letters vermeld en in de paragraaf over dichterskunst gaat het over “vegen”, “spatten” en “streken”. Op die manier ontstaat er een vervaging van de grenzen tussen schilderen en dichten.

Aan de hand van de verbeelding bouwt de kunstenaar een begrensde wereld voor zichzelf, “ik heb al snel een kubus, rondom mij gebouwd”. De zinnen “het is hier wit en zacht, en niemand schreeuwt hoe het juist moet” en “met de kronkels van het zwart schrijf ik een uitzicht voor mijn raam” tonen aan dat de kunstenaar volledig zelf kan bepalen wat de grenzen zijn van hun kunstwereld en hoe die wereld eruitziet. Zelfs het eigenbeeld, het zelfportret, kan eruitzien hoe de kunstenaar dat zelf wil.

Die vervaging toont zich ook in het feit dat het gedicht, geschreven door mijn zus gedrukt staat op een schilderij van mijn eigen hand. Zo komen de “zusters in de kunsten” letterlijk samen: mijn zus en ik maken van het schrijven en het schilderen één geheel.

De middelste kolom bespreekt de grenzen die voor de kunstenaar zelf bestaan. De Engelstalige quote van Virginia Woolf verwijst naar haar feministisch strijden voor een zeggenschap binnen de kunstwereld: ze gaat voorbij aan de opgelegde grenzen voor vrouwen uit haar tijd.

woord en beeld twee vruchtbare zusters met dezelfde raadselachtigheid en een waarheid die

ontsluierd wordt.

Hebben we woorden nodig om uit te drukken wat we willen? Zoals de poëzie elk woord met elkaar verbindt, kunnen schilderijen dat dan ook? Kunnen penseel en pen hand in hand gaan. Zoals twee zussen. Of zijn ze vervreemd van elkaar en kunnen ze dat onbestemd verlangen niet vervullen. Zoals een vulpen die geen vulling heeft, zoals een schilderij die geen verf kent.

Twee zussen. Zij schrijver, de andere schilder.

Wat zoeken we in poëzie? Een vereenzelviging tussen woord en taal? Misschien hetzelfde als wat we in de sublieme ervaring zoeken? De poëzie als een ingehouden adem die verandert naar een glimp van de longen der literatuur. De top van de golf ijlt door en zal weldra bezwijken in een ondoorgroendelijke diepte. Onder het verstoorde wateroppervlak schuilt een wereld zo onwetend als de kunst zich laat tonen. Onder een laag schuim zit het onrustwekkende.

Een onbegrijpbare taal die ons overwoekert en ons ertoe in staat lijkt te stellen een band met de wereld aan te gaan. Een onbegrepen innerlijke drang die wordt omgezet naar woorden waar de taal niet vatbaar voor is. Een zoektocht naar deze wereld waarin we deze alleen leren kennen door in onszelf af te dalen. *Wat we zien is wat we zijn.* We zijn heel de tijd op zoek naar waarheden, het schone, het sublieme. Zintuiglijke, fysieke indrukken worden pas waarneembaar als ze er ook echt zijn. Een raadselachtigheid. Als een verschrikking die ons tegemoetkomt. Een diepe genegenheid voor de gebeurtenissen die de mensen in stilte dragen. Poëzie is wanneer je met woorden je boekje te buiten gaat. Een toevalligheid die ons overwelmt en het toelaat te mislukken. Kijken en schrijven zijn de cruciale begrippen om tot de poëzie te komen. Geduldig zijn naar de stille gedachten. Van een uitgelopen inktvlek

naar een meesterwerk. Het is als het ware een verzonken innerlijkheid die diep van binnen komt. Het is als een vreemde taal die men moet ontcijferen. Het is voor de geduldigen om, tijd na tijd een langzaam leven te leiden. Geen vraag, geen antwoord: men neemt genoeg met de poëtische begrippen van het leven. Zonder einde en zonder begin.

Het mag (on)duidelijk zijn: de kunst is geen simpele kwestie. Moeten we, om dit te begrijpen, ons niet eerst afvragen wat kunst *eigenlijk* is? Was het eigenlijk niet helder genoeg; een canvas met verf erop. - Maar zelfs die helderheid viel ten prooi aan het artistieke experiment. Kunst is niet zoals het consumeren. Het vraagt een tijd, een zoektocht. Waar het om gaat, is hoe betekenisloos materiaal- verf in tubes, grafiet uit potloden, blokken steen - betekenis krijgt. Het hogere doel van de kunstpraktijk waarin materialen van betekenis worden voorzien en waarin we geraakt worden in ons diepste verlangens en ons verste (grenzeloze) grenzen.

Kent de zee grenzen als deze omringd is met alleen water. We zwemmen in de zee en we kunnen blijven zwemmen. Tot we botsen op het strand, of een golfbreker. Wij zijn de golf die gebroken wordt. Wij denken een oneindigheid te kennen in de kunst zoals we die van de zee gewoon zijn. We denken blijven te zwemmen in een val van vrijheid. Zoeken wij naar kunst of benadert de kunst ons? Kan het zichtbare en het onzichtbare weergegeven worden in grenzen? Kunst kan pas ontstaan als die van zijn grens is ontdaan, buiten het doek treedt of zoals de zee buiten het water treedt. Wij zijn de waanzin en normaliteit, binnen, buiten, nacht en dag waarbij tegenpolen zich samenhouden. De vloedlijn trekt de grens. Het waanzinnige verlangen naar de zoektocht van een bestaande lijn. Zo onuitputtelijk wat zij te verklaren heeft.

De natuur kent geen begrenzing het groeit en bloeit, dat is wat verschilt met kunst. Je kan wel denken dat ideeën grenzeloos zijn. Dit is een misvatting want onze ideeën reiken tot waar wij ze weten. Het lukt ons niet helemaal om alles te vatten,

of althans tot aan de grenzen van het volstrekt onbegrijpelijke of betekenisloze te dringen. We worden omringd door zaken en kwesties die we niet vatten.

Wat we merken is in eerste instantie niet de grens die we kennen, het is pas *als we botsen*. Bij het botsen ontstaat er zoiets als het herkennen van die grens. Het punt dat men merkt dat men niet verder kan of mag. Als een soort onbestaande weerstand. Het 'denkbaar' maken van datgene waarop men zijn aandacht richt, en dus een aftasten van het punt waarop dat iets niet langer te doordenken valt, dit is de ontmaskering van de grens. Strikt formeel gesproken, is een grens precies datgene dat het mogelijke en onmogelijke scheidt: het denkbare en ondenkbare, het lichamelijke en daarbuiten, het kenbare en onkenbare, het toelaatbare en ontoelaatbare. In het aftastende naar de zoektocht van de scheidingslijn ontstaat voor ons betekenis. ⁱⁱⁱ

Benoembare of het onbenoembare, we weten het eigenlijk nooit.

Want hetgeen je benoemt wordt eigenlijk weer niet benoemd.

Men botst als het ware blindelings op de grens. Elk denken zoekt naar die grenzen en we botsen op het ongrijpbare en in het denken verschijnen de grenzen precies door de afwezigheid van duidelijkheid. Een grens is het veelzeggende punt voorbij de betekenis.

Het is door het merken en vinden, het herdefiniëren van die grenzen dat we tot grenzen komen. Anders zouden dit al lang geen kwesties meer vormen.

De kunst kan pas ontstaan als hij de imaginaire grens overschrijdt. Het kon een toevalligheid zijn zoals de eerste tekenen van kunst is ontstaan: de prehistorie, waarbij toevallige uitstulpingen in een grot dienst konden doen als een bizonkop. Een paar lijnen, vormen plotseling ontegenzeggelijk een dier.

Venus van Willendorf: dikke dijen, dikke buik, dikke billen maar meer heeft ze ook niet.^{iv} Geen ogen, geen voeten. Alleen de verpletterende essentie blijft over. De schoonheid van het beeldje vergemakkelijkt dat verlangen. De grottekeningen, halfduister en wordt alleen belicht wanneer men er een lamp op schijnt. Zelfs al nog lijkt het eerder een kwestie van willen zien dan van zien.

Het waanzinnige verlangen naar de zoektocht van een bestaande lijn. Zo onuitputtelijk wat zij te verklaren heeft.

De schoonheid van de kunst lijkt dan niet louter te gaan om de schoonheid maar om de bewondering van hun uithoudingsvermogen. Die paar lijnen zijn onverwoestbaar blijven staan op die grotten. Nu kunnen we er alleen nog maar naar kijken. Schilderijen zijn in hun voortdurende beweging van honderden jaren statisch gebleven. **Te midden** van die beweging zijn ze onveranderd gebleven. De betekenis kan dan wel veranderen, maar het afgebeelde zelf is onveranderlijk. *Schilderijen houden geen moment vast want ze hebben nooit als zodanig bestaan.*^v

Schilderijen beelden datgene af wat de vereeuwde aanwezigheid moet voorstellen. Maar willen we net niet dat afwezige? Geen afstand tussen woord en betekenis.

Een
schilderij, zo
wit dat het
verdween in
de witte
muren.
Alleen de
barst van de
muur kon
onderscheide
n wat wat
was. *De man
had het
gekocht om
zijn muur
minder wit te
maken. maar
dat was niet
gelukt.*

Denken dat niet gedacht kan worden. Raar om weer thuis te zijn. Alsof het nooit als zodanig bestaan heeft.

Woorden waarbij bewondering en afkeer hand in hand samen gaan. De woorden gaan tot op het bot van de gedachte en worden zelf ondoordringbaar. Tegelijk schilderen en boetsen we lettergreep na lettergreep. Men schrijft vanuit een verdronken diepte en maakt het subject tot iets betekenisvol. We verkeren in een voortdurende verbazing en wat we zien blijft niet ongenaakbaar. Dingen die we bekijken kijken ook terug naar ons.

Het gepresenteerde wordt ons gepresenteerd:

Wij tegen de uren van de dagen doof voor de woorden van anderen.

Voor eeuwig zou te kort zijn geweest.

Een schilderij heeft alleen maar een begin en een einde in zoverre het een concreet voorwerp is; zijn beeldenwereld kent begin noch eind. Schilderijen vormen een tijdloosheid. De taal van de schilderkunst is, omdat zij statisch is, de taal van de tijdloosheid. Maar onderscheidt zich doordat het spreekt van het zinnelijke, bijzondere en vergankelijke. En zij die alles zien zien alles door een lens. Het zichtbare presenteert ons een werkelijkheid. Het is hetgeen wat betrekking heeft op hetgeen we zien en niet zien. en het *verlangen* gezien te hebben. Het zichtbare kan maar bestaan dat door de mensheid waargenomen is geworden. Het ongeziene krijgt geen definiëring.

Spiegels, kaarsvet, klei en kalkverf. Op een trefzekere manier gebruikt zij haast alleen transparante verf; de penseelstreken zijn zuinig. Iedere streek laat een beweging achter waarbij er geen ruimte voor twijfel is. Een penseelstreek is de ultieme getuige van de innerlijke (on)rust van de schilder. *Hoeveel beweging is er nog om iets te voltooien.*

Soms geeft het werk geen antwoorden die je eraan stelt. Waarom schilderen? Omdat het wilt ontsnappen aan elke vorm van definitie. De verflagen worden de beschermlagen voor de wereld. Weg van werelden die onrust geven.

Ontsnappen aan de futiele menselijke definieeringsdrang.

Randen van het doek vervagen.

Het canvas dat ons een bepaalde grens opgelegd tijdens het schilderen neemt een nieuwe vorm aan. Begrenzing wordt hierbij een keuze. Lijnen verbinden, sluiten, stoten, scheiden. Grenzen schermen af maar wijzen ook richting vrijheid en het andere die een soort gelaagdheid teweegbrengt. Schilderen als poëzie zonder dat er een woord aan te pas komt.

Ik schilder tot aan de randen.

Want dat is de grens die ons wordt aangegeven.

Ik schilder nu naast de randen, want dat is wat men kunst noemt.

dubbel

Grenzen hebben een dubbel karakter: het feit dat ze even bestendig als vloeibaar zijn, evenzeer verbinden als scheiden, gedachten en problemen dat daaruit voortvloeit. Terugkerende <tegenstellingen.> Op de grens van die tegenstellingen, tussen eenheid en verbrokkeling, kunst en leven, natuur en geest, natuur en chaos.^{vi}

Ze kunnen zich vertekenen door de terugblik waarmee we iets waarnemen of kennen te weten. Het is evenzeer jezelf bedekken, 'met een kundige hand een laagje verf. Het ongeziene is hetgeen wat daar waar hij ontbrak, een leegte. En komt er iets anders in de plaats. Het geziene.

Tijd van totale verwarring.

Wat wou hij?

Hij wilde dat zijn doeken een verzet zouden betekenen tegen de aangenomen conventies van zijn tijd;

hij wenste door een schok uit zijn zelfgenoegzaamheid de wereld te doen ontwaken.

Geneigd tegen het behoud van traditionele clichés.^{vii}

Soms drijft een schaduw neer op het landschap dat geen landschap meer is.

In mijn schrift

dansen

duizend

woorden

heen

Als het binnenste van een schelp. **Verstopt het zich.** Ik zal het wel begrijpen zelf in een andere taal. Het raadselachtige kijkt naar mij. Onverschrokken kijk ik terug. Vergeef me als ik achterwaarts loop terwijl jij verwacht voorwaarts te lopen. *Vergeef* me dat ik niet achterom keek. Maar stuitte tegen hetgeen wat mij het meeste beroerde.

ALS TREKVOGELS TEGEN DE STROOM IN

Trekken we een lijn die de ruimte aangeeft met ons penseel. Woorden, streken, schuiven. Grenzen als klimop of struikgewas. Onder al die zachte lagen, licht het loze die de grens verstrekt. Ik kan het niet verdragen dat de kunst zich laat

vertalen. Alsof het definieerbaar is. Letterlijk bergen verplaatsen zoals Francis Alÿs dat heeft gedaan.^{viii} Stilte die overmeesterd wordt door het geluid. Vaasjes konden vormen aannemen die uit glas niet bestaan. Wat als er geen spiegels bestaan. Konden wij onszelf dan zien?

Toevallig ben *ik* maar ik kon evengoed *jij* zijn. Reflecties zijn eigenlijk niet van mij want het is een reflectie. Ik ben ik omdat ik dat waarneem. Maar wat als ik hetgeen dat ik waarneem een reflectie is? Ben ik, ik dat dan nog? Het is beter te vergeten en dan toevallig jezelf te zijn.

Mozaïekstukjes vinden elkaar niet. Die worden gelegd. Tot een geheel.

Vond ik mijn genoeg vandaag alleen in woorden. Konden beelden dit niet overtreffen.

Beduidend schoon kon zij spreken, als akkers gevuld met schoonheid naar een knisperend
eerbetoon. Begrijpen deden we jammer genoeg niet maar verstaan nam een plaats in.

Verdorren als een blad. Vergankelijk licht. Sijpelend binnen. Ik zei mijn woorden zo stil, dat ik ze niet eens moest zeggen. Dat je ze al kon denken. Weet je wat ik zo mooi vindt.

Of is het vind? Gras dat zodanig lang is zodat het golven worden. Zijn het dan golven of is het gras? Hun object wordt dan weerlegd van een andere betekenis.

Vul de lege plekken op in het gras. Zorg dat de steen in het water niet rondom jou danst, maar het water over je heen gaat. Jij zult blijven nadat de wandelaar heen is gegaan. Als een zwaar groen deken bedek jij de aarde. 't Dwarrelt langzaam maar niet traag.

Word jij niet gek van die deur die zo piept? *Zei iemand tegen mij.* Het was dan pas dat het mij opviel.

“Ik let op insecten, afschilferende schors, het gedrag van weidevogels, hazen die angstig voorbijrazen en de mens die ploegt en ploegt, tot geulen ontstaan.” Daarna wandel ik weer verder.

De stilte kon niet dansen. Maar toch danste de stilte om mij heen.

Dans met me, de voeten zullen wel volgen, zeiden ze.

Verander van perspectief, dan zal je wel weer helder zien. Als het maar zo simpel was.

Zelfs wanneer de hele wereld toekijkt. Dan nog zou ik dansen.

Verzoeningen in tegenstellingen blijven onontkoombaar en het verlangen naar elkaar toe blijft bestaan. Laag na Laag zullen zij de beschermlagen van de wereld ontfutselen. Dagen waarbij er veel wind aanwezig is, houden me nog meer bezig.

Vogels die hun koers verliezen.

Ze weigerde naar andere kunstenaars te kijken omdat deze dan om haar beurt haar koers zou doen verliezen. Als een blinde vlek die hem in zijn zodanige vanzelfsprekende afwezigheid, weer aanwezig was. Als de dichtgegoten watergeulen.

De woeste golven die om beurten een watermuur maakten. Het ene moment-
kan je voor de golf zien.

Het andere moment achter de golf.

Door water kan je erdoorheen kijken.

Ze zeggen hoe meer je in de zee bent, hoe beter je hem begrijpt.

Ik heb hem nooit begrepen.

Op een gegeven moment was de wind zo sterk, dat ik me moest verschuilen in de duinen. Dan was ik bang dat je

mij niet meer vond.

Maar we wisten dat we elkaar konden vinden zonder te zoeken.

Nieuwsgierigheid: ieder verlangen naar iets nieuws, en ieder genoeg dat we daarin scheppen. Oppervlakkige gemoedstoestand omdat deze voortdurend verandert. Begeerte is heel sterk maar wordt ook makkelijk bevredigd. Altijd onbestendig rusteloos en onvoldaan.^{ix}

Een hond vluchtig als een haas rende het strand op. Zijn vacht zo ziltig als het zoute water van de Noordzee. Hij ging richting de zee, die ongekende grenzen vertoonde. Alleen het eb en vloed tekende de grenzen af. De hondenpoten verdwenen met het opkomende zeeschuim en trokken mee het water in. De golven op zee in nog precies dezelfde ongebroke formaties. De wind trok weg en raasde de landen der eenzaamheid voorbij.

“Jullie hebben zoutvachtjes, ik proef het op mijn lippen”

De man met de hoed sleept zijn stok in het zand. Een lijn zo onbestemd, tot de hond op hem afstuimt. De zee trekt zijn aandacht. Alleen de zee kent een lege horizon dacht hij. Tot de boten en de vuurtoren hem deden herinneren dat dat niet zo was.

De man met de hoed heeft een telescoop in de hand. Hond zo aan het been. Hij
scherp, jij wazig. De man moet ver staan,
om iets van dichtbij te bekijken. Hij werd hetgeen wat hij nooit wou zijn. Een
weerkaatste persoonlijkheid van zijn innerlijkheid.

Wat bevindt er zich achter?

Achter die boom die een schaduw van takken achterlaat. Zijn er grenzen in het grenzeloze vroeg de man zich dan af.

Dat was een vraag waar niemand een antwoord op wist - men kon het uitzoeken door de grenzen af te tasten maar zelf al ging hij over die grens. Is er dan geen grens in die grens? De man zocht die grenzen op door kunst te maken, door iets te doen wat hij nog nooit eerder had gedaan. Het begon in de kleine dingen.

- Zoals een rode broek aandoen in plaats van een bruine.

-

Door zijn was niet in de wasmachine te doen maar op te hangen aan de kale bomen met een wankel waslint en vergeelde wasknijpers. De kleren werden hard door het vriesweer. Toch had de man het idee dat hij dit moest doen. Om zijn grenzen te verleggen. Om het normale te doorbreken.

De man stapt door de tuin. Ramen huilen, bomen krijgen blowwangen.

Tot het wachten zich verstoppt.

De honden volgen,

maar niet voor lang.>

Onbestendigheid

De gordijnen laten een vergeeld licht achter. Een soort gruis valt over het meubilair.

Het parelsnoer krijgt een onbeduidende reflectie. Het halsnoer hangt los over de boezem van de vrouw.. Daartussen draait een onwetendheid zo

groot als de reflectie die

weerkaatst naar de spiegel toe.

Wanneer ze sprak namen haar prachtige lippen de taal van het universum aan. Ze was een puinhoop van schone chaos, je kon het zien in haar ogen. Haar aura was gevormd vol met poëzie, zoete aardbeien en een kolkend riviertje. Zij sprak de taal van *poëzie* die de rest nog leren moest. Een soort onbestendigheid die de rest niet rijken zal.

Maar zijn we niet allemaal intuïtief? Is het niet net door het toeval toe te laten dat we toeval hebben? Zoals de bibliotheekboeken doen aannemen. Gekaft in een folie zodat ze onbeschadigd bleven, de binnenkant onderstreept met potloodlijnen van de vorige mensen die dit boek hadden uitgeleend. Toeval bestaat niet door het te herkennen maar door er eigenlijk naar te

zoeken.

Letters worden woorden, woorden worden zinnen en zinnen worden het benoembare. Schilderijen beginnen bij het zien daarna volgt een mens die de keuze maakt datgene te schilderen dat men benoemt.

Hoe bepalen we ruimte? Wat is het kader van die ruimte? Zijn ze er werkelijk of is het perceptie. Monochrome witte vlakken strekken voor zich uit. Achteloos zoeken we naar het ruisen van de zee. Als je het ziet zie je het dan wel echt? Wat fascineert ons met een paar vegen op een doek.

Dat wat overbodig is liet ik vallen.

Gesprek met Willem. Hij zag de wijnfles, ik zag de kroonkurk die een rode wijnvlek achterliet op het witte tafellaken. Wat achter die fles staat kan ik misschien niet zien. Willem misschien wel. Hij gaf mij een rood kleurpotlood en zei:

“alles wat rood is moet jij tekenen.”

Terug bij samenkomst zag ik een ander rood dan dat hij zag.

Vandaag vroeg ik me af: Hoe leg je licht vast. Hoe schilder je dat?
Tolt de aarde om mij heen of draait de aarde rond mij?

Zoals wij stappen door het hoge gras. En het hoge gras makkelijker
lijkt dan het lage gras.

Paarden kunnen uren grazen. Laat paarden nu paarden zijn. Laat ze grazen. Zelf de paarden grazen rondom de paardenbloemen. Zij zijn de bloemen die iedereen als onkruid ziet. Maar wie is het onkruid eigenlijk. De paarden of de bloemen?

Gedwongen keken wij daarnaar. Waarom? Omdat wij *daarnaar* moesten kijken. Het dwaalde neer op ons net zo zwaar als de mist voor ons ogen kan verschijnen. Kijken deden we, maar de mist hield het tegen. Onverschrokken zoals we deden keken we verder maar we zagen het niet.

Waarom zag ik in dat gedicht woorden die dat gedicht een *gedicht* vormden. Maar waarom zag ik in het briefje dat mijn mama op tafel had gelegd geen gedicht? Haar woorden en haar geschrift bevatten een even grote schoonheid als dat gedicht dat ik de voorbije week enkele keren had gelezen.

Zou zij de taal kunnen zijn van onverwacht verlangen.

Hoe groot is groot? Groots zoals mieren een kruimel verplaatsen. Want wat voor hun groot is, is voor ons klein. Groot zoals een hond een tak verplaatst in zijn bek en wij luid applaudiseren omdat wij denken superieur te zijn. Benoembaarheid komt uit de lucht gevallen.

Het gaat over het alles en niets tegelijk. Over hetgeen wat als schilder bezighoudt en inspireert. Het kunnen woorden zijn, beelden die zich opdringen, teksten, gedichten.... *gedachten*. Het gaat om alles en niets zolang het de grens maar bereikt en overschrijdt.

Ik bewandel.....- de grens die geen grens meer is. Beeld en taal. Want zonder deze twee dingen kunnen wij taal *geen* beeld noemen en beeld *geen* taal. Ik merk dat alles verbonden is met elkaar. Het is aan mij om uit te zoeken hoe ik het *verbind*. Met een draadje zeer breekbaar. Zo creëer ik iets dat ik zelf kan schrijven. Misschien niet schilderen deze keer. Als jonge kunstenaar komt er van alles op je af, overspoeld door nieuwsgierigheid lijkt deze tekst een overrompeling aan woorden en gedachten. Die door jou maar ook door mij *niet te vatten zijn*. Geen pasklare antwoorden, maar wel pasklare vragen.

Gedachten die ik neerzet van tijd tot tijd. Het zijn de resultaten van gevoelsuitdrukkingen en waarnemingen die mij als persoon vormen. Die de kunst en mijn grenzen elke dag aftasten. Het gaat over wat ik zie en wat ik misschien niet zie...

Deze tekst geeft een beeld weer van wat een kunst allemaal teweegbrengt. Van de vrijheid die ik bezit op een kunstschool ergens te midden in Gent. Het zijn gedachten die in verschillende fictieve personen worden gebracht. Waarbij gedichten de kunst tussen de woorden weergeeft. Ik probeer te *schilderen* met woorden en te *woorden* met schilderen. Op een heel vrije manier heb ik deze scriptie verwerkt omdat de kunst toch een antwoord is op wat vrij zijn is? Het is een tekst waarbij de associaties die ik maak, opschrijf en je een blik in mijn wereld geef. Het gaat over iemand die een boek in de duinen leest aan zee. Ze komt op pagina 20. Na die bladzijde keert ze terug naar de zee. Is het soms te laat, om terug te keren naar de zee?

Het is voor mij een vertraagde manier van informatie verwerken. Door lijstjes te maken of dingen die ik opschrijf ga ik ze ook

niet vergeten.

De wezenlijke driehoek: Het kunstwerk de blik, het schrijven.
Het gaat om het woord en om het beeld. Het is een dagdagelijks iets waar je genoegen uit haalt om te schrijven.

Soms wil je kunnen schrijven en dan lukt het zonder dat je het wist.

The end

Margo Magniette

¹ Guadagnino, L. 2017. Call Me by Your Name.

¹ Nietzsche, F. verwijzing naar een oud gezegde.

² Depoorter, Trees. “Botsen, Loskomen, Herhalen. Over grenzen en denken.”

³ Stijter, B, “De ontsproten Picasso”. Uitgeverij Contact, 2008.

⁴ Berger, J, “En onze gezichten, mijn hart, vluchtig als foto’s.” Uitgeverij De Bezige Bij, 1994.

⁵ Magris, C, “Langs grenzen”, Uitgeverij Prometheus, 2001.

⁶ Kunstbus, 2020. “L’art pour l’art”. Geraadpleegd op 27 april 2021, <https://www.kunstbus.nl/kunst/l-art-pour-l-art.html>

⁷ Alÿs, F. “When Faith Moves Mountains, Lima, Peru, 2002.

⁸ Bruke, E, “Een filosofisch onderzoek naar de oorsprong van onze denkbeelden over het sublieme en het schone” Historische Uitgeverij Groningen, 2018